

# SPIS TREŚCI

|                                                                                    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>WSTĘP</b> .....                                                                 | 9   |
| <b>ROZDZIAŁ I</b>                                                                  |     |
| <b>IMPERIUM FRANKÓW – DZIAŁANIA</b>                                                |     |
| <b>DYPLOMATYCZNE I MILITARNE</b> .....                                             | 25  |
| 1. Karol Wielki .....                                                              | 25  |
| 2. Ludwik Pobożny .....                                                            | 31  |
| 3. Lotar I, Lotar II, Ludwik Niemiecki .....                                       | 42  |
| 4. Karol II Łysy .....                                                             | 52  |
| A. Neustria .....                                                                  | 56  |
| B. Akwitania .....                                                                 | 63  |
| C. Frankia .....                                                                   | 75  |
| 5. Ludwik Młodszy, Ludwik III, Karloman II .....                                   | 106 |
| 6. Karol III Gruby .....                                                           | 117 |
| A. Hrabia Henryk .....                                                             | 126 |
| B. Hrabiowie Aletramnus i Teodoryk .....                                           | 140 |
| C. Biskup Gauzlin, opat Ebolus, Hugo Opat oraz hrabiowie Troyes ..                 | 144 |
| 7. Odo I, Karol III Prosty .....                                                   | 154 |
| 8. Arnulf z Karyntii .....                                                         | 172 |
| <b>ROZDZIAŁ II</b>                                                                 |     |
| <b>DE RE MILITARI – FRANKOWIE</b> .....                                            | 181 |
| 1. Udział floty karolińskiej w działaniach obronnych<br>przeciw wikingom .....     | 181 |
| 2. Stróża i zwiad w karolińskim systemie obrony .....                              | 188 |
| 3. Landwera oraz problem udziału biskupów i hrabiów w obronie<br>regionalnej ..... | 196 |
| 4. Fortyfikacje .....                                                              | 204 |
| A. Warownie fryzyjskie i saskie .....                                              | 205 |
| B. Miasta ( <i>civitates</i> ) .....                                               | 213 |

|                                          |     |
|------------------------------------------|-----|
| C. Wojenne obozy Franków .....           | 226 |
| D. Mosty .....                           | 231 |
| 5. Trybuty, okupy i wynagrodzeni .....   | 241 |
| 6. Liczebność, uzbrojenie, taktyka ..... | 268 |

### ROZDZIAŁ III

#### WIKINGOWIE – WODZOWIE I WOJOWNICY .....

|                                                                                     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Powody wzmożonej aktywności Normanów<br>we wczesnym średniowieczu .....          | 313 |
| 2. Fryzysko-skandynawska współpraca w początkach<br>epoki wikingów .....            | 321 |
| 3. Siegfried I, Halfdan I, Gotfryd I .....                                          | 327 |
| 4. Hemming I Starszy oraz konflikt pomiędzy synami Halfdana I<br>i Gotfryda I ..... | 341 |
| 5. Harald II Klak i Horik I .....                                                   | 345 |
| 6. Harald III Młodszy, Gotfryd II Haraldson, Rorik, Rodulf .....                    | 369 |
| 7. Oscheri/Asgeir .....                                                             | 389 |
| 8. Reginheri/Ragnar .....                                                           | 398 |
| 9. Sydroc, Berno/Björn .....                                                        | 403 |
| 10. Weland, Aslak .....                                                             | 413 |
| 11. Astinugs/Hasting, Hundeus .....                                                 | 419 |
| 12. Horik II, Halfdan II, Siegfried III, Gotfryd III .....                          | 425 |

### ROZDZIAŁ IV

#### DE RE MILITARI – WIKINGOWIE .....

|                                                                                              |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Statki, krypy, łodzie i barki – floty bojowe wikingów w IX w.<br>i ich zastosowanie ..... | 451 |
| 2. Wojenne obozy wikingów .....                                                              | 475 |
| 3. Liczebność, organizacja i skład armii .....                                               | 502 |
| 4. Uzbrojenie, wygląd i taktyka wikingów .....                                               | 541 |

**ROZDZIAŁ V****SURSUM CALICES – W GÓRĘ PUCHARY. KILKA UWAG****O SZTUCE ŚWIĘTOWANIA ZWYCIĘSTWA****I GODNYM UPAMIĘTNIENIU POLEGŁYCH ..... 611****PODSUMOWANIE ..... 639****WYKAZ SKRÓTÓW ..... 643****MAPY I PLANSZE ..... 645****ŹRÓDŁA ..... 689****LITERATURA ..... 701****INDEKS POSTACI HISTORYCZNYCH ..... 767**